

1

In the Scenarios of History- Introduction

History, in addition to its relevant characters and events, has its scenarios. Although they often remain in the background, they are a very important element to bring us closer to history, to its extent and to its atmosphere. The places "where things happened" conditioned the events themselves and the memory of them. We will address some scenarios of the Social Revolution to encourage the imagination and get closer to their historical experience.

Do you know the historical scenarios of the Revolution?

Which scenarios do you think the Revolution had?
In which spaces did it flourish?

Browse through the cards, research the type of scenarios by searching through the resources (photos, maps, testimonies, documents, etc.) and compare them with scenarios similar to the ones in the present .

What is similar?

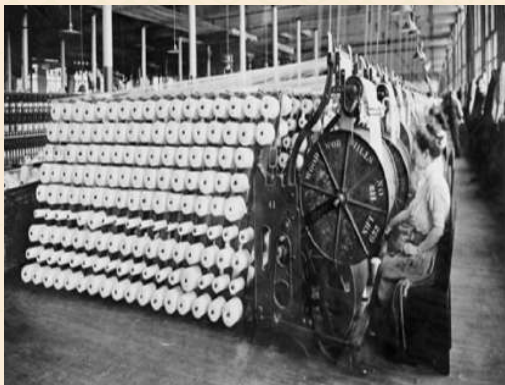
What has changed?

How do people relate to it depending on their identity and social role (class, gender, origin)?

2a

In the Scenarios of History- The factory: a scenario of production

At the peak years of the industry at the beginning of the Twentieth Century, the territory was filled with factories. Products that used to be made in workshops and homes were now produced by a multitude of both women and men workers crowded into large buildings. Inside the factories there were multiple ranks: the masters, the managers, the engineers or technicians, the foremen, male and female workers and children in the lower stage. The working conditions were extremely hard and the working hours very long which led to multiple strikes.

2b

In the Scenarios of History- The factory: a scenario of production

During the Revolution (1936-1937) male and female workers collectivized a great part of the factories through unions such as the CNT or the UGT. They ended the hierarchical structure and organized themselves through the assembly, without masters or bosses.

3

In the Scenarios of History- Privilege and Social Assistance

Spaces and objects for luxury became frequent with the rise of the bourgeoisie. Big homes with luxurious architecture and spaces for leisure such as tourism, theater, ballrooms, cafes, parks and gardens. Also the objects that surrounded the bourgeoisie, their vehicles, their clothes and their food, always accompanied by a number of servants. The cities were full of spaces for the luxury of one part of society while the other was faced with great difficulties to feed their families. In the Spanish Revolution, male and female workers and trade unionists expropriated the spaces and material goods of the bourgeoisie and put them at the service of the working classes to cover basic needs: housing, food or education, among others. This was the case of the Hotel Ritz in Barcelona, which trade unionists from the UGT and the CNT turned into a social dining space (Gastronomic N. 1).

Documentary on the social dining space, 1936
(1:47 min):

<https://www.youtube.com/watch?v=PyJLmPtxRTM>

4a

In the Scenarios of History-Schools: scenario of indoctrination or of emancipation?

Schools of the beginning of the Twentieth Century were mainly dependent on the church. Boys and girls were separated and taught different subjects that were considered "appropriate for their gender", such as sewing and cooking for women. Moral and religious education was the central education based on values such as obedience and servitude. Very young, working-class children had to leave school for the factory and often had not reached basic knowledge such as reading or writing.

Since the end of the Nineteenth Century some schools emerged in Spain that wanted to break with this educational tradition. Rationalist schools or free schools, among others, taught science and reasoning, gender equality, sex education, connection and respect for nature and equality and respect for humanity. Children and adults learned in the many schools that spread across the territory, financed by contributions from workers, philanthropists*1 and freethinkers*2.

4b

In the Scenarios of History-Schools: scenario of indoctrination or of emancipation?

Photography from a class of 'Escola Moderna'

Book Cover of José Antonio Emmanuel Anarchy explained to children

- 1. Philanthropists:** A person who has love for people in general and who strives to help people selflessly.
- 2. Freethinkers:** A person who does not respond to any dogmatic or religious authority, such as Francesc Ferrer i Guàrdia, creator of the Escola Moderna (Modern School), or Amàlia Domingo, writer, teacher and founder of the first feminist group in Barcelona.

5a

In the Scenarios of History- The house, scenario of power

The house, as feminist authors have been defending for decades, is also a scenario of power, hierarchy and the reproduction of oppressive social roles. If we put the focus on bourgeois and working-class houses in Barcelona at the beginning of the Twentieth Century, we see a series of overlapping roles that defined the social position of each of its members.

In bourgeois families the man was the main figure, followed by his male children and heirs, then the women depending on their age, the children and at the bottom the domestic service. In working-class families, the man was also the member with most power, who worked in a factory or workshop outside the home, and the woman, who used to work at home and in a factory and the children after.

Bourgeois family vacationing in Montcada i Reixac (Catalunya). Year 1910. (RRJ Source)

5b

In the Scenarios of History- The house, scenario of power

Since the beginning of the Twentieth Century several people wrote and debated about the role and power of the family as a scenario of oppression. Several thinkers and feminist activists criticized marriage and promoted civil unions or free love. Several groups of women, also during the Revolution, founded Athenaeums and schools for the emancipation of women from the Church, the State and the family, through their comprehensive training (reading and thinking, professional, sexual and politics).

Teresa Claramunt, one of the leaders of the anarcho-feminism movement said in one of her meetings: "Neither exploited workers in the factories nor slaves in the home or the family: For a libertarian communist society without masters or lords, of men and free women!"

Photography of Teresa Claramunt
(1862-1931)

1

Als escenaris de la història- Introducció

La història, a més dels seus personatges i esdeveniments destacats, té els seus escenaris. Malgrat sovint queden en un segon pla, són un element molt important per a apropar-nos a la història, a la seva mesura, al seu ambient. Els llocs “on passaven les coses” van condicionar els propis esdeveniments i el seu record. Abordarem alguns escenaris de la Revolució Social per a fomentar la imaginació i apropar-nos a la seva experiència històrica.

Coneixes els escenaris històrics de la Revolució? Quins escenaris imagines que va tenir la Revolució? Ens quins espais va florir?

Navega a través de les targetes, investiga sobre els tipus d'espais a través de la cerca de recursos (fotografies, plànols, testimonis, documents, etc.) i compara'ls amb espais similars al present.

Què és similar?

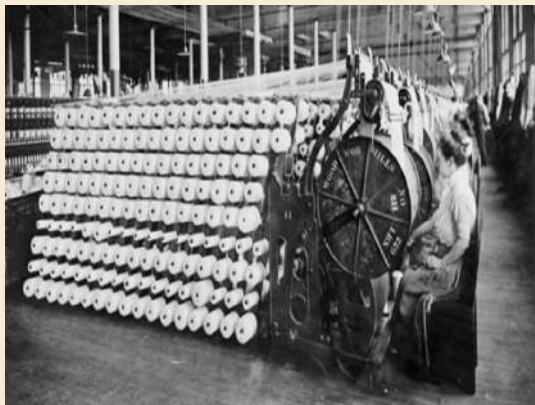
Què hi ha canviat?

Com s'hi relacionen les persones en funció de la seva identitat i rol social (classe, gènere, procedència)?

2a

Als escenaris de la història- La Fàbrica: un espai de producció

En ple auge de la indústria a principis del s. XX, el territori es va omplir de fàbriques. Els productes que abans es feien als tallers i a les cases, ara els produïa una munió d'obriers i obreres apinyats en grans edificis. A les fàbriques hi havia múltiples rangs: els amos, els directius, els enginyers o tècnics, els capatassos, els obrers homes i les obreres dones i els nens en la capa inferior. Les condicions de treball eren molt dures i les jornades llarguíssimes, el que va portar a múltiples vagues.

2b

Als escenaris de la història- La Fàbrica: un espai de producció

Durant la Revolució (1936-1937) obrers i obreres van col·lectivitzar una part molt important de les fàbriques amb sindicats com la CNT o la UGT. Van acabar amb l'estructura jeràrquica i van organitzar-se a través de l'assemblea, sense amos ni patrons.

3

Als escenaris de la història- Privilegi i auxili social

Els espais i objectes per al luxe es van fer freqüents amb el naixement de la burgesia. Grans habitatges de luxosa arquitectura i espais per a l'oci com el turisme, teatre, salons de ball, cafès i parcs i jardins. També els objectes que envoltaven a la burgesia, els seus vehicles, la seva vestimenta i la seva alimentació, sempre a partir d'una nombrosa quantitat de servents i serventes. Les ciutats eren plenes d'espais per al luxe d'una part de la societat, mentre d'altra es trobava davant grans dificultats per a alimentar a la família.

A la Revolució Espanyola, obrers, obreres i sindicalistes van expropiar els espais i els béns materials de la burgesia i els van posar al servei de les classes populars per a cobrir necessitats bàsiques: habitatge, alimentació o educació, entre d'altres. Aquest va ser el cas de l'Hotel Ritz de Barcelona, que sindicalistes de la UGT i la CNT van convertir en un menjador social (Gastronòmic N. 1).

Reportatge sobre el menjador social, 1936 (1:47 min): <https://www.youtube.com/watch?v=PyJLmPtxRTM>

4a

Als escenaris de la història- Escoles: espais de l'adoctrinament o de l'emancipació?

Les escoles de principis del s. XX eren en la seva àmplia majoria dependents de l'església. Es separava a nens i nenes i se'ls ensenyaven matèries diferents que es consideraven "adients al seu gènere", com a cosir i a cuinar per a les dones. L'educació moral i religiosa era l'educació central basada en valors com l'obediència i la servitud. Molt petits, els infants de la classe obrera havien d'abandonar l'escola per la fàbrica i sovint no havien arribat a coneixements bàsics com llegir o escriure.

Ja des de finals del s. XIX van sorgir a l'estat Espanyol escoles que volien trencar amb aquesta tradició educativa. Escoles racionalistes o escoles lliures, entre d'altres, ensenyaven en la ciència i el raonament, la igualtat de gènere, l'educació sexual, la connexió i respecte a la naturalesa i la igualtat i el respecte a la humanitat. Infants i adults van aprendre en les múltiples escoles que es van anar escampant pel territori, finançades per aportacions d'obrers i obreres, filantrops*1 i lliurepensadors*2.

4b

Als escenaris de la història- Escoles: espais de l'adoctrinament o de l'emancipació?

Fotografia d'un grup de l'Escola Moderna

Portada del llibre de José Antonio Emmanuel "La Anarquía explicada a los niños"

1. **Filantrop/a:** Aquell qui té estima per les persones en general, i qui s'esforça a ajudar les persones de forma desinteressada.
2. **Lliurepensador/a:** Persona que no se sotmet a cap autoritat dogmàtica o religiosa, com Francesc Ferrer i Guàrdia, creador de l'Escola Moderna, o Amàlia Domingo, escriptora, fundadora de la primera agrupació feminista a Barcelona i mestra.

5a

Als escenaris de la història- La casa, espai de poder

La casa, tal com porten defensant autores feministes des de fa dècades, és també un espai de poder, jerarquia i reproducció dels rols socials d'opressió. Si ens centrem a les cases burgeses i obreres de la Barcelona de principis del s. XX, veiem un seguit de rols superposats que definien la posició social de cada un dels seus individus. A les famílies burgeses l'home era la figura principal, seguit dels seus fills i hereus, posteriorment les dones segons edat, els infants i finalment el servei domèstic. A les famílies obreres, també l'home era l'individu amb més poder, que treballava en una fàbrica o taller fora de casa, i la dona, que sovint treballava a casa i en una fàbrica, i els infants quedaven en segon terme.

Família burgesa estiuant a Montcada i Reixac. Any 1910.
(Fons RRJ)

5b

Als escenaris de la història- La casa, espai de poder

Ja des de principis del s. XX diverses persones van escriure i debatre sobre el rol i el poder de la família com a espai d'opressió. Diverses pensadores i activistes feministes van criticar el matrimoni i van promoure la unió civil o bé l'amor lliure. Diverses agrupacions de dones, també durant la Revolució, van fundar Ateneus i escoles per a l'emancipació de les dones de l'Església, l'Estat i la família, a través de la seva formació integral (lectura i pensament, professional, sexual i política).

Teresa Claramunt, una de les referents de l'anarcofeminisme, va dir en un dels seus mítings: "Ni obreras explotadas en las fábricas ni esclavas en el hogar o la familia: Por una sociedad sin amos ni señores, comunista y libertaria, de hombres y mujeres libres!".

Fotografia de Teresa Claramunt
(1862-1931)